

Ježiš je Boh

Nie sú žiadne iné otázky, ktoré by boli natoľko kľúčové a mali taký veľký dopad ako tieto:

Kto je Ježiš? Je alebo nie je Bohom? Čo učia Písma?

Očividne Boh

Písma nám jednoducho nedovolia myslieť si o Kristovi menej, než máme. Nedovolia nám zblúdiť a minúť sa cieľa. Boží Syn je skutočne nazývaný Bohom aj v čase pred svojím vtelením. Sú mu pripisované Božie atribúty. Konal božské skutky a prijímal uctievanie, ktoré náleží Bohu.

Jednou z božích vlastností je večná existencia. Písma ju dosť jasne pripisujú Pánovi Ježišovi Kristovi. Napríklad v Izaiášovi 44:6 čítame ako Jehova hovorí o sebe: „Ja som prvý a ja som i posledný“. Ale v knihe Zjavenie hovorí Ježiš: „Ja som Alfa i Omega, počiatok i koniec, prvý i posledný“ (Zjavenie 22:13). Jehova je večný, Ježiš je večný. Je zrejmé, že Ježiš je Jehova: je Boh.

Tým istým spôsobom vieme, že Boh sa nemení (Malachiáš 3:6). Je stále ten istý. Nemôže sa zmeniť. Čo je pravdivé o samotnom Bohu, je pravdivé aj o Pánovi Ježišovi Kristovi. Môžeme mu vyznať: „ty si ten istý“ (Židom 1:12). Sme premieňaní tým, že ho poznáme ako „Ježiša Krista [ktorý je] ten istý včera i dnes i naveky“ (Židom 13:8).

Ak sa veci majú takto, očakávali by sme, že je Kristus pred vtelením uctievaný, a to je presne to, čo nachádzame. V Izaiášovi v šiestej kapitole čítame o podivuhodnej udalosti, ktorá sa udiala okolo roku 700 pr. Kr. Prorok Izaiáš mal v chráme videnie o Jehovovi. Videl ho, ako sedí na tróne a je samotným centrom chvály, ktorú prinášajú nebesia. Obklopujú ho nádherní serafíni, ktorí, aj keď sú sami bez hriechu, neboli schopní hľadiť na jeho nepoškvrnený majestát. „Svätý, svätý, svätý Hospodin Zástupcov,“ volali, „celá zem je plná jeho slávy!“ (Izaiáš 6:3). Celá budova sa triasla od tejto pravdy a naplnila sa dymom. Prizerajúci sa prorok bol úplne premožený tým, čo videl, a naplno si uvedomil vlastnú nečistotu a nehodnosť, keď porovnal svoj hriech s tým, čoho bol svedkom.

Ján nám vo svojom evanjeliu hovorí, že to, čo Izaiáš videl, bola sláva Pána Ježiša Krista! Najprv cituje to, čo v tej chvíli povedal Jehova tomuto dávnemu prorokovi, a pridáva: „To

povedal Izaiáš, keď videl jeho slávu a hovoril o ňom“ (Ján 12:41). Z bezprostredného kontextu je zrejmé, že „jeho“ a „o ňom“ sa vzťahuje na Pána Ježiša Krista (vid' verše 37–41). Jehova, ktorého Izaiáš videl, bol Boží Syn pred vtelením. Jemu patrí trón Jehovov. On je tiež svätý na pohľad a nachádza sa v strede nebeského uctievania. Nie je o nič menší od večného Boha. Niet sa čo čudovať, že medzi nebeské zákony patrí aj: „nech sa mu klaňajú všetci anjelia Boží“! (Židom 1:6).

Boží Syn

Bok po boku s týmto učením, že Pán Ježiš Kristus je Boh vo svojom vlastnom práve, kráča biblické učenie, že tým, kým je, je kvôli Otcovi. Toto učenie sa označuje ako „večné splodenie Syna“ a my si teraz musíme o ňom niečo povedať, aby sa nestalo, že bude nepochopené a použité ako dôvod dať Kristovi menej slávy než Otcovi alebo o ňom zmýšľať ako o „menšom“ Bohu.

Pán Ježiš Kristus je opísaný ako „jednorodený od Otca“ (Ján 1:14);

„jednorodený Syn“ (Ján 1:18; 3:16) a „jednorodený Syn Boží“ (Ján 3:18), a to bez akejkolvek narážky na jeho ľudské narodenie sa medzi nami. Synove zrodenie má pôvod v Otcovi, ale naopak to už neplatí. Pojem „prvorodený“ je použitý ešte v dvoch ďalších prípadoch (Kolosenským 1:15, Židom 1:6). Tento výraz jednoducho podčiarkuje to, kým bol predtým, než sa uskutočnil akýkoľvek akt stvorenia. Vzťah medzi Otcom a Synom je očividne jedinečný. Písma sú však pripravené pomôcť našim obmedzeným mysliam pochopiť tento vzťah tým, že

hovorí v súradniciach splodenia a narodenia. Už skôr sme čítali, že Syn je dokonalým obrazom Boha Otca a žiarou jeho slávy (Židom 1:3). Je zjavné, že sme vedení k tomu, aby sme pochopili, že by bolo nemožné, aby bol tým, kým je, bez Boha Otca. Ale o Bohu Otcovi sa nikde nepíše, že by bol dokonalým obrazom Boha Syna.

Týmto nenaznačujeme, že Otec stvoril Syna. Atanáziovo vyznanie viery správne hovorí, že: „Syn pochádza len z Otca, nie je ani učený, ani stvorený, ale splodený“. Videli sme, že Pán Ježiš Kristus nie je stvorená bytosť. Je Bohom tak, ako je Otec Bohom. Obidvaja sú Bohom, obidvaja sú rovnako Bohom, obidvaja sú večným Bohom a obidvaja sú Bohom v tom istom zmysle.

Nie je to tak, že by Boh Otec učinil Boha Syna Bohom. Znova opakujeme. On je Bohom vo svojom vlastnom práve. A predsa by bez Boha Otca nebola v božstve žiadna osoba, ktorá je Boh Syn. Syn je tým, kým je, kvôli Bohu Otcovi. Syn je vyjadrením Otca.

Je dôležité zdôrazniť, že tento vzťah Syna k Otcovi nemal žiadny počiatok. Stále bol takýto. Nikdy si nesmieme myslieť, že Ježiš sa nazýva „Synom“ len od vtedy, čo sa narodil ako človek do tohto sveta. Ján 1:14–18 zreteľne vysvetľuje, že na seba vzal telo, aby bolo ľuďom umožnené uvidieť jednorodeného Otcovho, ale jednorodený bol už predtým. To nebolo postavenie, ktoré by prišlo neskôr. Rímskym 1:3 a Galatským 4:4 hovoria o ňom tým istým spôsobom ako o Božom Synovi ešte predtým, než začnú hovoriť o jeho narodení. Bol Synom ešte predtým, než ho Boh poslal na svet (Ján 3:16; Rímskym 8:3; 1. Jána 4:9).

Židom 1:5–8 je obzvlášť dôležitá pasáž. Ako Syn je Pán Ježiš Kristus prehlásený za Boha a má vládnuť na večnom tróne. Je to on, kto je ako „prvorodený“ privedený na svet. Jeho synovstvo je večné. Tento vzťah s Bohom Otcom nemal žiadny počiatok. Tiež je unikátny a presahuje naše chápanie: „nikto nezná Syna, iba Otec, ani Otca nezná nikto, iba Syn, a ten, komu by Syn chcel zjaviť“ (Matúš 11:27).

Boží Mesiáš

Pred príchodom Pána Ježiša Krista na tento svet bolo zrejmé, že prichádzajúci Mesiáš nebude nikto menší než Boh. Pozrieme sa na niekoľko konkrétnych príkladov.

Žalm 2 hovorí o kráľovi, ktorý je výslovne označený ako Boží Syn a komu je sľúbená univerzálna moc nad celou zemou a jej obyvateľmi. Každý je konfrontovaný s výzvou, aby sa mu poddal a veril, lebo ináč okúsi jeho hnev. Podobne ako všetky pasáže, ktoré sme v tomto oddieli citovali, aj túto Židia chápali ako opis prichádzajúceho Mesiáša, aj keď je pravda, že rozhodne podceňovali zmienky o jeho božstve, ktoré však aj tak zostali až príliš očividné na to, aby sa dali prehliadnuť. V Skutkoch 13:33 Pavol prehlasuje, že tento žalm sa vzťahuje na Pána Ježiša Krista. O Mesiášovi sa hovorilo v súradniciach božstva dlho predtým, než sa zjavil v tele. Bol známy ako Boží Syn storočia predtým, než na seba vzal ľudskú prirodzenosť.

Rovnako Žalm 45 Židia považujú za mesiášsky. Túto skutočnosť nám potvrdzuje autor listu

Židom v Židom 1:8–9. Tieto verše úplne jasne ukazujú, že je správne nazývať Ježiša Bohom a o jeho tróne hovoriť ako o večnom. Tiež ukazujú, že postavenie „Syna“ je niečo, čo má a čím je prirodzene a zo svojej podstaty a nie niečo, čo obdržal, alebo čím sa stal pri vtelení.

Že Žalm 110 sa takisto vzťahuje na Mesiáša, nám nad všetky pochybnosti dokazuje sám Pán Ježiš Kristus (Matúš 22:43–44) a pisateľ listu Židom (Židom 5:6; 7:17). Je označený ako Dávidov Pán a je tu použité pomenovanie Adonai, ktoré je vždy pripisované len najvyššiemu Bohu, Bohu Izraela. Tento Boh je pozvaný k sedeniu po pravej ruke Jehovu až dovtedy, kým mu všetci jeho nepriatelia nebudú položení za podnož jeho nôh. Toto je len jedna z mnohých staro-zmluvných pasáží, ktorá odhaľuje veľkolepú pravdu, že existuje niekto, kto je odlišený od Boha a pritom to nie je nikto iný než Boh sám!

Podobnú informáciu nájdeme roztrúsenú v prorokoch. Izaiáš 9:6 hovorí o prichádzajúcom Mesiášovi ako o „Silnom Bohu“ (viď Matúš 4:14–16). Takúto identitu má už pri narodení. To nie je titul na základe povýšenia, ktorý by dostal neskôr. Podľa Jeremiáša je on „Hospodin [hebr. Jehova] naša spravodlivosť“ (Jeremiáš 23:6). Zachariáš má tú svätú odvahu predstaviť ho ako muža, ktorý je Jehovovým „druhom“ alebo partnerom! (Zachariáš 13:7, viď Matúš 26:31). Nemožno sa mýliť v tom, koho mali Židia očakávať. Ich ľudský Mesiáš má mať božskú podstatu. Má byť súčasťou božstva. Má to byť Boh sám!

Tiež im bolo povedané, že príchod Božieho Mesiáša by ich nemal prekvapiť. Bude ho predchádzať posol, ktorý mu pripraví cestu.

Na breh Jordána sa postavil Ján Krstiteľ s tvrdením, že on je ten predchodca, o ktorom hovoril Malachiáš (Marek 1:2; Ján 1:23). Svojím oblečením, vystupovaním a posolstvom bol ako Eliáš, a tak sa skutočnosť, že on je naplnením Malachiášových predpovedí, stala ešte zjavnejšou (Malachiáš 4:5–6; vid' Matúš 11:7–15). Objavenie sa zaslúbeného posla znamenalo, že príchod „Pána“, zaslúbeného Mesiáša, nemôže byť ďaleko. Celý národ bol rozrušený. Komu presne pripravoval Ján cestu?

A Ján svedčil a hovoril: Videl som Ducha, zostupujúceho s neba ako čo by holubicu, a zostal na ňom. A ja som ho neznal, ale ten, ktorý ma poslal krstiť vodou, ten mi povedal: Na koho uvidíš zostupovať Ducha, a že zostáva na ňom, to je ten, ktorý krstí Svätým Duchom. A ja som videl a svedčil, že to je ten Syn Boží. (Ján 1:29–34).

Redakčne skrátený a mierne upravený výber z prvej kapitoly knihy Stuart Olyott „Ježiš je Boh a aj človek“ (podtitul: Čo Biblia učí o osobe Krista), vydavateľstvo Ordo salutis, Bratislava 2002, www.ordo.sk. Publikované s láskavým súhlasom vydavateľstva.